

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d. Zagreb

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji i

Izvještaj neovisnog revizora

za 2013. godinu

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za konsolidirane financijske izvještaje	1
Izveštaj neovisnog revizora	2-3
Konsolidirani Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	4-5
Konsolidiran Bilanca/Konsolidirani Izveštaj o financijskom položaju	6-7
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	8
Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima	9-10
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	11-92

Odgovornost za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji za 2013. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07, 54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji, tako da pružaju istinit i objektivni prikaz konsolidiranog financijskog stanja, konsolidiranih rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tijekova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- za primjenu važećih standarda financijskog izvještavanja i za objavu i objašnjenje u konsolidiranim financijskim izvještajima svakog odstupanja koje je od materijalnog značaja; te
- izradu konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj i konsolidirane rezultate poslovanja Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu (NN 109/07,54/13) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisao za i u ime Uprave:

Tomislav Šerić

Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d.

Ulica grada Vukovara 37

10000 Zagreb

Republika Hrvatska

30. travnja 2014. godina

Izvještaj neovisnog revizora

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.:

1. Obavili smo reviziju priloženih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb (dalje u tekstu „Društvo“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., koji se sastoje od konsolidirane Bilance/konsolidiranog Izvještaja o financijskom položaju na 31. prosinca 2013., konsolidiranog Izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, konsolidiranog Izvještaja o promjenama kapitala i konsolidiranog Izvještaja o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajućih Bilješki uz konsolidirane financijske izvještaje u kojima je iznijet sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Odgovornost Uprave za konsolidirane financijske izvještaje

2. Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora

3. Naša odgovornost je izraziti mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima na osnovi obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Ti standardi zahtijevaju da postupamo u skladu sa zahtjevima etike i reviziju planiramo i obavimo kako bismo stekli razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji bez značajnih pogrešnih prikazivanja.

Revizija uključuje obavljanje postupaka radi pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u konsolidiranim financijskim izvještajima. Izbor odabranih postupaka ovisi o revizorovoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnih pogrešnih iskaza u konsolidiranim financijskim izvještajima uslijed prijevara ili pogrešaka. Pri tom procjenjivanju rizika, revizor razmatra interne kontrole, koje su važne Društvu za sastavljanje i fer prezentiranje konsolidiranih financijskih izvještaja, kako bi obavio revizijske postupke prikladne u postojećim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola. Revizija također obuhvaća procjenu prikladnosti primijenjenih računovodstvenih politika i razboritost računovodstvenih procjena Uprave Društva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja.

Vjerujemo da revizijski dokazi koje smo prikupili jesu dostatni i prikladni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

4. Prema našem mišljenju priloženi konsolidirani financijski izvještaji, u svim značajnim odrednicama istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj društva HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d., Zagreb na 31. prosinca 2013., te konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tijekove Društva za 2013. godinu sukladno Zakonu o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su na snazi u Europskoj uniji.

Isticanje pitanja

5. Kao što je opisano u bilješci 28 uz konsolidirane financijske izvještaje, Društvo u konsolidiranoj Bilanci/konsolidiranom Izvještaju o financijskom položaju na 31. prosinca 2013. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 668.377 tisuće kuna koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja našeg izvještaja neovisnog revizora nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

Mišljenje o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

6. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 38/08, 12/09, 130/10), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 92. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

Mišljenje o usklađenosti s Godišnjim izvješćem

7. Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Godišnjeg izvješća Društva. Slijedom odredbi članka 17. Zakona o računovodstvu u obvezi smo izraziti mišljenje o usklađenosti Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, na temelju obavljene revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i usporedbe s Godišnjim izvješćem Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2013., financijske informacije iznijete u Godišnjem izvješću Društva, odobrenim za njihovo izdavanje od strane Uprave Društva 30. travnja 2014., u skladu su sa financijskim informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 4. do 92. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 30. travnja 2014. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Audit d.o.o.
Baštijanova 52a
10000 Zagreb

Zdenko Balen, član Uprave

Marijana Pranjčić, član Uprave

Ines Rožić, ovlaštenu revizor

Dubravka Tršinar, ovlaštenu revizor

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	Bilješke	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna Prepravljeno
Prihod od prodaje električne energije	4	11.947.939	11.630.275
Prihod od prodaje toplinske energije	4	763.461	585.485
Prihod od prodaje plina	4	406.167	395.956
Ostali prihodi iz poslovanja	4,5	1.577.350	1.407.862
Ukupno poslovni prihodi		14.694.917	14.019.578
Trošak nabave električne energije		(2.670.155)	(3.793.038)
Trošak goriva		(2.609.803)	(3.319.512)
Troškovi osoblja	6	(1.739.964)	(1.863.235)
Trošak amortizacije	10, 11	(1.799.217)	(1.778.400)
Ostali rashodi iz poslovanja	7	(3.498.481)	(2.916.120)
Ukupno poslovni rashodi		(12.317.620)	(13.670.305)
Dobit iz poslovanja		2.377.297	349.273
Financijski prihodi	8	62.541	67.929
Financijski rashodi	8	(873.287)	(352.908)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(810.746)	(284.979)
Dobit prije oporezivanja		1.566.551	64.294
Porez na dobit	9	(265.396)	(28.486)
Dobit tekuće godine		1.301.155	35.808
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		1.295.207	27.101
Nekontrolirajući udio		5.948	8.707
		1.301.155	35.808

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	<u>1.301.155</u>	<u>35.808</u>
Ostala sveobuhvatna dobit		
Tečajne razlike	401	164
Fer vrednovanje dionica Janafa	<u>(3.429)</u>	<u>6.046</u>
Ukupno stavke koje se prenose u račun dobiti i gubitka	<u>(3.028)</u>	<u>6.210</u>
Ostala sveobuhvatna dobit / (gubitak) neto	<u>(3.028)</u>	<u>6.210</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	<u>1.298.127</u>	<u>42.018</u>
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:		
Vlasniku kapitala matice	1.291.778	33.146
Vlasniku nekontrolirajućeg udjela	<u>6.349</u>	<u>8.872</u>
	<u>1.298.127</u>	<u>42.018</u>

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 30. travnja 2014. godine

Tomislav Šerić

Predsjednik Uprave

Ivan Matasić

Član Uprave

Konsolidirana Bilanca/Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31.prosinca 2013. godine

IMOVINA	Bilješka	31.prosinca	31.prosinca	1.siječnja
		2013. u tisućama kuna	2012. u tisućama kuna Prepravljeno	2012. u tisućama kuna Prepravljeno
Dugotrajna imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	25.504.613	25.304.113	25.329.538
Investicije u tijeku	10	4.062.813	3.915.002	3.092.220
Nematerijalna imovina	11	69.433	73.968	57.647
Investicijska ulaganja u nekretnine	12	231.285	233.917	234.760
Predujmovi za materijalnu imovinu	13	57.288	72.318	127.039
Ulaganje u NE Krško	14	1.754.419	1.754.419	1.754.419
Dani dugoročni krediti i depoziti	16	6.160	514	719
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	17	125.166	129.452	120.915
Ostala dugotrajna imovina	18	58.812	67.219	107.152
Odgođena porezna imovina	9	255.884	224.904	156.489
		32.125.873	31.775.826	30.980.898
Kratkotrajna imovina				
Zalihe	19	903.236	981.641	1.063.520
Potraživanja od kupaca	20	1.780.129	1.873.245	1.496.236
Ostala kratkotrajna potraživanja	21	490.929	243.614	415.105
Novac i novčani ekvivalenti	22	260.755	605.024	407.123
		3.435.049	3.703.524	3.381.984
UKUPNA AKTIVA		35.560.922	35.479.350	34.362.882

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirana Bilanca/Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2013. godine

KAPITAL I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca	31. prosinca	1. siječnja
		2013. u tisućama kuna	2012. u tisućama kuna Prepravljeno	2012. u tisućama kuna Prepravljeno
Osnivački kapital	23	19.792.159	19.792.159	19.792.159
Kapitalne rezerve	23	2.617	6.046	(438.957)
Zadržana dobit	23	1.415.473	118.915	516.807
Glavnica pripisana vlasniku kapitala matice		21.210.249	19.917.120	19.870.009
Manjinski udio	15	31.977	47.283	62.847
Ukupna glavnica		21.242.226	19.964.403	19.932.856
Obveze po dugoročnim kreditima	24	1.686.418	1.839.630	2.534.489
Dugoročne obveze prema državi	25	24.451	27.544	30.466
Dugoročna rezerviranja	26	781.797	661.411	778.629
Obveze po izdanim obveznicama	27	3.278.893	3.335.608	965.202
Ostale dugoročne obveze	28	5.037.592	4.911.633	5.143.989
Odgodjene porezna obveza		654	1.511	-
Ukupne dugoročne obveze		10.809.805	10.777.337	9.452.775
Obveze prema dobavljačima	32	1.485.965	2.492.729	2.427.415
Tekuća dospjeća izdanih obveznica	27	93.380	593.380	93.380
Tekuća dospjeća dugoročnih kredita	24	208.838	132.084	1.174.713
Obveze za kratkoročne kredite	29	672.338	410.843	603.163
Obveze za poreze i doprinose	30	35.540	179.441	146.080
Obveze za kamate		41.132	45.574	23.191
Obveze prema zaposlenima	31	135.168	140.568	127.934
Ostale kratkoročne obveze	32	836.530	742.991	381.375
Ukupne kratkoročne obveze		3.508.891	4.737.610	4.977.251
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		35.560.922	35.479.350	34.362.882

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 30. travnja 2014. godine

Tomislav Šerić

Ivan Matasić

Predsjednik Uprave

Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	Osnivački kapital	Kapitalne rezerve	Zadržana dobit	Udio pripisan imateljima kapitala Matice u glavnici	Nekontroli- rajući udio	Ukupno glavnica
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1.siječnja 2012.	19.792.159	(438.957)	5.851	19.359.053	62.847	19.421.900
Učinak prepravka	-	-	510.956	510.956	-	510.956
Stanje 1.siječnja 2012. Prepravljeno	19.792.159	(438.957)	516.807	19.870.009	62.847	19.932.856
Raspored zadržane dobiti	-	438.957	(438.957)	-	-	-
Preneseni gubitak Trgovine	-	-	1	1	-	1
Viškovi i manjkovi zemljišta	-	-	7.559	7.559	-	7.559
Učinak IFRIC 18	-	-	6.405	6.405	-	6.405
Dobit tekuće godine	-	-	27.101	27.101	8.707	35.808
Tečajna razlika	-	-	(1)	(1)	165	164
Fer vrijednost JANAF –a	-	6.046	-	6.046	-	6.046
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	6.046	27.100	33.146	8.872	42.018
Nekontrolirajući udjel	-	-	-	-	(11.514)	(11.514)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(12.922)	(12.922)
Stanje 31. prosinca 2012.	19.792.159	6.046	118.915	19.917.120	47.283	19.964.403
Tečajne razlike Trgovine	-	-	(271)	(271)	-	(271)
Viškovi i manjkovi zemljišta	-	-	1.622	1.622	-	1.622
Dobit tekuće godine	-	-	1.295.207	1.295.207	5.948	1.301.155
Tečajna razlika	-	-	-	-	401	401
Fer vrijednost JANAF –a	-	(3.429)	-	(3.429)	-	(3.429)
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	(3.429)	1.295.207	1.291.778	6.349	1.298.127
Nekontrolirajući udjel	-	-	-	-	(8.707)	(8.707)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(12.948)	(12.948)
Stanje 31. prosinca 2013.	19.792.159	2.617	1.415.473	21.210.249	31.977	21.242.226

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 30. travnja 2014. godine:

Tomislav Šerić
Predsjednik Uprave

Ivan Matasić
Član Uprave

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	2013.godina	2012.godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna Prepravljeno
Novčani tijekovi iz poslovnih aktivnosti		
Dobit tekuće godine	1.301.155	35.808
Trošak poreza na dobit priznat u dobiti	265.396	28.486
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	411.634	284.979
Dobit od fer vrednovanja ulaganja u nekretnine	7.304	331
Gubitak s temelja fer vrednovanja derivata	391.808	-
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.799.217	1.778.400
Povećanje ispravka vrijednosti potraživanja	277.866	250.972
Povećanje ispravka vrijednosti zaliha	48.347	539
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja	115.744	(117.218)
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	<u>4.618.471</u>	<u>2.262.297</u>
Povećanje potraživanja od kupaca	(184.750)	(627.981)
Smanjenje zaliha	30.058	81.340
(Povećanje) /smanjenje ostale kratkotrajne imovine	(162.397)	171.491
(Smanjenje) /povećanje obveza prema dobavljačima	(639.960)	65.314
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	(51.083)	322.931
(Smanjenje) ostalih dugoročnih obveza	(273.565)	(213.755)
Novac ostvaren poslovanjem	<u>3.336.774</u>	<u>2.061.637</u>
Plaćeni porez na dobit /Povrat poreza na dobit	(364.946)	33.983
Plaćene kamate	(378.355)	(306.517)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	<u>2.593.473</u>	<u>1.789.103</u>
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	13.817	3.766
Povećanje nekretnina, postrojenja i opreme	(2.166.937)	(2.598.254)
Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme	33.507	16.138
Viškovi nekretnina	(4.907)	(8.889)
Smanjenje ostale dugotrajne imovine	17.405	87.166
Promjena manjinskog udjela i isplata dividende RWE	(21.655)	(24.436)
NETO NOVAC KORIŠTEN U INVESTICIJSKIM AKTIVNOSTIMA	<u>(2.128.770)</u>	<u>(2.524.509)</u>

Konsolidirani izvještaj o novčanim tijekovima (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

	2013.godina u tisućama kuna	2012.godina u tisućama kuna Prepravljen
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od izdavanja obveznica	-	2.955.595
Otplata izdanih obveznica	(593.380)	(93.380)
Primljeni dugoročni krediti	732	505.905
Otplata dugoročnih kredita	(134.547)	(2.242.525)
Primljeni dugoročni zajmovi	23.223	-
Primljeni kratkoročni krediti	478.000	1.081.682
Otplata kratkoročnih kredita	(583.000)	(1.273.970)
NETO NOVAC KORIŠTEN U FINANCIJSKIM AKTIVNOSTIMA	(808.972)	933.307
NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	(344.269)	197.901
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	605.024	407.123
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	260.755	605.024

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Grupe na dan 30. travnja 2014. godine:

Tomislav Šerić

Predsjednik Uprave

Ivan Matasić

Član Uprave

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu "Grupa") sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu "HEP d.d." ili "Društvo") i ovisnih društava navedenih u bilješki 35.

HEP je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti HEP se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu i Osijeku te distribucijom plina u Osijeku i Đakovu.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Grupa je na dan 31. prosinca 2013. godine imala 11.857 zaposlenika (31. prosinca 2012.: 13.562).

Ovi financijski izvještaji izraženi su u hrvatskim kunama budući da je to valuta u kojoj je iskazana većina transakcija Grupe.

Zakoni o reguliranju energetske djelatnosti

Hrvatski sabor je 19. listopada 2012. godine donio Zakon o energiji i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti, a 8. veljače 2013. godine Zakon o tržištu električne energije. Novim zakonima određeno je daljnje restrukturiranje HEP grupe i usklađivanje poslovanja sa smjernicama i direktivama Europske Unije.

HEP d.d. i ovisna društva svoje usluge nastavljaju obavljati kao zakonom regulirane javne usluge, prijenos električne energije, distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga.

Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom, trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti kako je definirano zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energijom.

Opskrba električnom energijom odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi, u kojima energetski subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga obavlja se prema reguliranim uvjetima kupcima koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili ga koriste automatizmom. Kupci kategorije kućanstvo opskrbljuju se električnom energijom u sustavu obveze javne usluge, kao i dio povlašćenih kupaca koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača. Dio kupaca kategorije kućanstvo je iskoristio pravo na izbor opskrbljivača.

HEP d.d. i ovisna društva usklađuju organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima.

1. OPĆENITO (nastavak)

Zakoni o reguliranju energetske djelatnosti (nastavak)

U travnju 2012. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki, tarifnim sustavom za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Grupa primjenjuje navedene tarifne stavke od 01. svibnja 2012. godine.

U veljači 2013. godine donesen je Zakon o tržištu električne energije kojim je određeno da svaki kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, a kupci kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu električnom energijom kao univerzalnu uslugu. Kupci koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača koriste uslugu zajamčene opskrbe koja se obavlja kao javna usluga i plaćaju opskrbu električnom energijom po iznosima tarifnih stavki sukladno Metodologiji za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje.

Novim Zakonom o tržištu električne energije određeno je daljnje restrukturiranje HEP grupe i usklađivanje poslovanja sa smjernicama i direktive Europske Unije.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31.prosinca 2013. godine

1. OPĆENITO (nastavak)

Uprava i direktori

Glavna Skupština

Glavna skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese dioničara:

Ivan Vrdoljak	Član	Član od 21. studenog 2012. godine
Radimir Čačić	Član	Član od 26.siječnja 2012. do 21.studenog 2012.godine
Đuro Popijač	Član	Član od 21. studenog 2009. do 25. siječnja 2012. godine

Nadzorni odbor

Članovi nadzornog odbora u 2013. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012.godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ante Ramljak	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2013. godine
Jadranko Berlenji	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine

Članovi nadzornog odbora u 2012. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Član od 23. veljače 2012.godine
Alen Leverić	Član	Član od 23. veljače 2012.godine do 9. travnja 2013.godine
Ante Ramljak	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Hubert Bašić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 7. svibnja 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	član	Član od 12. srpnja 2012. godine
Jadranko Berlenji	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31.prosinca 2013. godine

1. OPĆENITO (nastavak)

Uprava u 2013. godini

Tomislav Šerić	Predsjednik	Član od 10. svibnja 2013. godine
Zlatko Koračević	Predsjednik	Član do 10. svibnja 2013. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivan Matasić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Krunoslava Grgić-Bolješić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Perica Jukić	Član Uprave	Član od 10. svibnja 2012. godine
Rodoljub Lalić	Član Uprave	Član do 10. svibnja 2012. godine
Željko Štromar	Član Uprave	Član od 16. prosinca 2013. godine

Uprava u 2012. godini

Zlatko Koračević	Predsjednik	Član od 23. veljače 2012. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Krunoslava Grgić-Bolješić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Rodoljub Lalić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivan Matasić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Tomislav Šerić	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi pregled najvažnijih računovodstvenih politika Grupe, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama.

Prezentacija financijskih izvještaja

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI") koji su na snazi u Europskoj uniji.

MSFI koje je objavio Odbor za standarde financijskog izvještavanja imenovan od Vlade Republike Hrvatske (NN 136/09, 8/10, 18/10, 27/10, 65/10, 120/10, 58/11, 140/11, 15/12, 118/12, 45/13, 69/13), a koji su bili na snazi do ulaska Hrvatske u Europsku uniju, u skladu su sa MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određene dugotrajne imovine i određenih financijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 hrk), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja Grupe.

Osnove računovodstva

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Financijski izvještaji Grupe pripremljeni su u tisućama kuna.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Slijedeći izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi izdani od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde i tumačenja koje izdaje Odbor za tumačenje međunarodnog financijskog izvještavanja, te koji su usvojeni u Europskoj uniji, su na snazi u tekućem razdoblju:

- **MSFI 13 „Mjerenje fer vrijednosti”**, objavljen u svibnju 2011. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MSFI-ja 1 „Prva primjena MSFI-jeva“**, objavljene u ožujku 2012, koje obrađuju obračunavanje državnih zajmova po kamatnim stopama nižim od tržišnih prilikom prelaska na MSFI-jeve (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MSFI 7 „Financijski instrumenti - objavljivanje”**, objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijeboju financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 1 "Prezentiranje financijskih izvještaja"** - izmjena načina prikazivanja stavki ostale sveobuhvatne dobiti (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2012.)
- **Izmjene i dopune MRS-a 19 "Primanja zaposlenih"** – dorada postupka za obračunavanje primanja nakon prestanka radnog odnosa (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **IFRIC 20 "Troškovi otkrivanja u fazi proizvodnje površinskog kopa"** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)
- **Izmjene i dopune raznih standarda i tumačenja pod nazivom "Godišnja dorada u razdoblju 2009.–2011."** objavljene u svibnju 2012., koje se odnose na objavljene izmjene i dopune od 2009. do 2011. godine i prvenstveno utječu na pet standarda (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34), s posljedičnim izmjenama i dopunama brojnih drugih standarda (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2013.)

Usvajanje MSFI-a 13 „Utvrđivanje fer vrijednosti“ utjecalo je na objavljivanje iscrpnijih podataka u financijskim izvještajima. Usvajanje ostalih navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda i tumačenja nije dovelo do značajnih promjena računovodstvenih politika Grupe.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja

Na dan izdavanja ovih financijskih izvještaja bili su objavljeni, ali još nisu bili na snazi sljedeći standardi, prerade i tumačenja:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“**(na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.)
- **MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS-a 27 (2008. godina) „Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSFI 11 „Zajednički poslovi“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine, zamjenjuje prethodnu verziju MRS-a 31 „Udjeli u zajedničkim pothvatima“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSFI 12 „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“**, objavljen u svibnju 2011. i dopunjen 2012. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MRS 27 „Nekonsolidirani financijski izvještaji“** (izmijenjen i dopunjen 2011.), konsolidacijski zahtjevi prethodno opisani u dijelu MRS 27 (2008.) revidirani su i sada sadržani u MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ (na snazi MRS 27 (izmijenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **MSR 28 „Ulaganje u pridružena društva i zajednički pothvati“** (izmijenjen i dopunjen 2011.) . Ova verzija zamjenjuje MRS 28 (2003.) „Ulaganje u pridružena društva“ (na snazi MRS 28 (izmijenjen i dopunjen 2011.) primjenjuje se za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **Izmjene i dopune MSFI 9 „Financijski instrumenti – klasifikacija i mjerenje“** – objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje informacija o prvoj primjeni MSFI-ja 9 (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2015.),
- **Izmjene i dopune MSFI 1 „Prva primjena MSFI-a“** – objavljene u ožujku 2012. godine, kojima je propisano izuzeće zahtjeva reklasifikacije usporednih informacija zahtijevanih MSFI-em 9 (započinje sa primjenom istovremeno kad i MSFI 9),
- **Izmjene i dopune MSFI 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“** – objavljene u listopadu 2012. godine, kojima je dozvoljeno izuzeće od sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja za subjekte koji udovoljavaju definiciji investicijskih subjekata. (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.),

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (nastavak)

Izdani i još neusvojeni standardi i tumačenja (nastavak)

- **Izmjene i dopune MRS-a 32 „Financijski instrumenti: objavljivanje”**, objavljene u prosincu 2011. godine, kojima je propisano objavljivanje proširenih informacija o prijeboju financijske imovine i financijskih obveza (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.),
- **Izmjene i dopune MRS-a 36 „Umanjenje imovine“** – objavljene u svibnju 2013. godine, koje pojašnjavaju dvojbe nastale stupanjem na snagu MSFI 13, a koje se odnose na objavljivanje informacija o nadoknadivom iznosu za nefinancijsku imovinu (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **Izmjene MRS-a 39 „Financijski instrumenti – priznavanje i mjerenje“** – objavljene u lipnju 2013. godine, kojima su propisane mogućnosti priznavanja i mjerenja obnovljenih derivativa u sklopu računovodstva zaštite (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.)
- **IFRIC 21 „Nameti“** – objavljen u svibnju 2013. godine, (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2014.).

Uprava Društva odlučila je da navedene standarde, izmjene i tumačenja ne primjenjuje prije njihovog datuma stupanja na snagu i predviđa da njihovo usvajanje neće značajno utjecati na financijske izvještaje Grupe u razdoblju njihove prve primjene.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Osnova sastavljanja financijskih izvještaja Grupe

Financijski izvještaji Grupe predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje. Sva interna stanja i interne poslovne promjene unutar Grupe su eliminirane.

Principi i metode konsolidacije

Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja HEP-a d.d. i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 35. HEP d.d. ima kontrolu nad onim društvima u kojima ima moć upravljanja financijskim i poslovnim politikama društva u kojem ima svoj ulog na način da ostvari koristi iz aktivnosti toga društva.

Rezultati ovisnih društava koja su stečena ili otuđena tijekom godine uključuju se u konsolidirani račun dobiti i gubitka od važećeg datuma stjecanja, odnosno do važećeg datuma otuđenja.

Po potrebi su obavljena usklađenja u financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koriste drugi članovi Grupe.

Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije.

Nekontrolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Grupe u njima. Nekontrolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama glavnice od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekontrolirajućem udjelu.

Valuta izvještavanja

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su u kunama.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj kroz sudjelovanje u donošenju financijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne i kontrolu ili zajedničku kontrolu nad tim subjektom.

Rezultati, imovina i obveze pridruženog društva iskazani su u ovim konsolidiranim financijskim izvještajima metodom udjela, izuzev ulaganja u pridružena Društva namijenjenih prodaji, koja se obračunavaju sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja”.

Ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja te se ispravljaju za svako eventualno umanjeње vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Grupe u tom pridruženom društvu (koje uključuje sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo) se ne priznaju, osim ako je nastala zakonska ili ugovorna obveza ili ako Grupa vrši plaćanje u ime pridruženog društva.

Višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva na datum stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i procjenjuje se umanjeње kao dio ulaganja. Svaki manjak troška stjecanja, tj. diskont kod stjecanja, ispod udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obveza pridruženog društva se izravno priznaje u računu dobiti i gubitka za razdoblje u kojem je došlo do stjecanja.

U slučaju transakcija između Grupe i pridruženog društva, dobiti i gubici se eliminiraju do visine udjela Grupe u pridruženom društvu.

Ulaganja u zajednički upravljana društva

Zajednički upravljana društva su društva u kojima Grupa i druge strane obavljaju gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, odnosno kad strateške financijske i poslovne odluke zahtijevaju jednoglasni pristanak svih strana koje sudjeluju u kontroli.

Kada članica grupe izravno obavlja gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, udio Grupe u zajednički kontroliranoj imovini i bilo kojim obavezama koje su nastale zajednički s drugim stranama knjiže se u financijskim izvještajima članice i klasificiraju se po vrsti. Obveze i troškovi koji su izravno nastali u vezi s udjelima u zajednički kontroliranoj imovini knjiže se kao razgraničenja. Prihod od prodaje ili korištenja udjela Grupe u zajednički kontroliranoj imovini, te udio Grupe u troškovima zajedničkog ulaganja, knjiži se kada nastupi vjerojatnost da će gospodarska korist u vezi s transakcijama pritecати u Grupi, odnosno otjecati iz nje i kada se njihov iznos može pouzdano utvrditi.

Zajednička ulaganja koja podrazumijevaju osnivanje posebnog društva u kojem svaki od partnera ima udio nazivaju se zajednički upravljana društva. Grupa izvještava o svojim udjelima u zajednički upravljanim društvima primjenom metode potpune konsolidacije.

2.SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Troškovi mirovinskih naknada i ostala primanja zaposlenih

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje u Hrvatskoj i inozemstvu. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2013. i 2012.
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje *	13%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%

*stopa se primjenjuje od 1. svibnja 2012.

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose za mirovinsko osiguranje iz bruto plaća zaposlenika.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 6).

Mirovinske naknade i jubilarne nagrade

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospjeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

Jubilarne nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Društvu od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca .

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Mirovinske naknade i jubilarne nagrade (nastavak)

Otpremnine

Od 1. travnja 2013. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovaj kolektivni ugovor vrijedi do 31. ožujka 2014. godine.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima.

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na slijedećoj osnovi:

	2013. i 2012. godina
Zgrade	
Hidroelektre (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektre (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi	20 - 25 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojila i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme kod prvog knjiženja sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u računu dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Vrijednost materijalne i nematerijalne imovine se preispituje zbog mogućnosti umanjenja vrijednosti imovine kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost materijalne i nematerijalne imovine možda nije povrativa. U uvjetima kad je iskazani iznos veći od povrativog iznosa, iznos umanjenja se knjiži na teret računa dobiti i gubitka.

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada.

Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Neto prodajna cijena jest iznos koji se može dobiti prodajom neke imovine u nepristranoj transakciji umanjen za trošak prodaje, a vrijednost u uporabi sadašnja vrijednost uz diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za tu imovinu kod budućih novčanih priljeva koji se očekuju od trajne uporabe te imovine i njene prodaje na kraju vijeka uporabe. Povrativi iznos se procjenjuje za pojedinačnu imovinu, a ako to nije moguće, tada za jedinicu koja ostvaruje novčani priljev.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje patente, trgovačke žigove i licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 godina (licence i informatički programi).

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Investicijske nekretnine

Investicijske nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižuje se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Financijski i poslovni najam

Grupa kao najmoprimac

Grupa nema značajnih financijskih najмова. Tijekom 2013. i 2012. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma osim ako nema druge sustavne osnove koja bolje odražava vremenski okvir korisnikove koristi.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Potraživanja od kupaca i predujmovi

Potraživanja od kupaca iskazuju se po trošku ispravljenom za iznose čija naplata je sumnjiva ili sporna.

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Zbog postojanja vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Grupa temeljem razumne procijene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađenje nenaplaćenih potraživanja:

Starost potraživanja	Postotak umanjenja 2013. i 2012.
Od 31 - 60 dana	1,5%
61 - 90 dana	3%
91 -180 dana	9%
181-365 dana	30%
preko godinu dana	90%

Utružena potraživanja i potraživanja od subjekata u stečajnom postupku i predstečajnoj nagodbi (osnovni dug i kamata) ispravljaju se u punom iznosu na teret rashoda, bez obzira na razdoblje proteklo od dospjeća.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju cijene umanjene za ispravak vrijednosti zastarjelih i prekomjernih zaliha, i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje. Za utrošak zaliha koristi se metoda prosječne ponderirane cijene.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali. Kratkoročne posudbe i zajmovi dobavljača se prikazuju po izvorno posuđenom iznosu umanjenom za otplate. Trošak kamata tereti račun dobiti i gubitka u razdoblju na koje se kamata odnosi.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Strane valute

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. u njegovoj funkcijskoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja kao financijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, imovina i obveza inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum izvještaja o financijskom položaju. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog subjekta.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Oporezivanje

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Oporezivanje (nastavak)

Tekući i odgođeni porez razdoblja

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Financijska imovina

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum transakcije ako se kupoprodaja ulaganja odvija prema ugovoru uvjeti kojeg zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržišta, a početno se utvrđuje prema fer vrijednosti, uvećano za troškove transakcije, osim za onu financijsku imovinu koja je razvrstana za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine "raspoložive za prodaju" i "zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine a utvrđuje se u vrijeme prvog knjiženja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primjerenije.

Prihod od dužničkih instrumenata se priznaju po osnovi efektivne kamate.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiže se po fer vrijednosti. Pozitivne i negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti priznaju se izravno u rezerve iz revalorizacije ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja zbog gubitaka uslijed smanjenje vrijednosti, kamata utvrđenih metodom efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže u dobit i gubitak razdoblja. Ako dođe do prodaje ili smanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili gubitak ranije uknjižen u pričuve iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit i gubitak razdoblja.

Dividende, tj. udjeli u dobiti po vlasničkim instrumentima se knjiže u dobit i gubitak kada se utvrdi da Grupa ima pravo na primitak dividende.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Financijska imovina (nastavak)

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražene u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja. Promjena fer vrijednosti koja nastane zbog tečajnih razlika a pripisuje se promjeni amortiziranog troška imovine knjiži se u dobit i gubitak, a ostale razlike se iskazuju u glavnici.

Zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, zajmovi i druga potraživanja u fiksnim i odredivim iznosima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu novca klasificiraju se kao 'zajmovi i potraživanja' knjiže u visini amortiziranog troška korištenjem metode efektivne kamate, ispravljeni za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kad priznavanje kamata nije materijalno značajno.

Smanjenje vrijednosti financijske imovine

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na svaki izvještajni datum. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog priljeva po ulaganju. Kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih priljeva, utvrđene diskontiranjem uz primjenu izvorne efektivne kamatne stope na predmetno financijsko sredstvo.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja, ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Izuzev kod glavnčkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon što je proknjiženo umanjenje, ranije iskazani gubici zbog umanjenja se storniraju kroz račun dobiti i gubitka do knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum storniranja umanjenja koji ne prelazi iznos amortiziranog troška koji bi bio iskazan da smanjenje vrijednosti nije bilo knjiženo.

Glede glavnčkih instrumenata raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno na glavicu.

Ulaganja

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna se u pravilu iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, se prvobitno iskazuju po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

Izvedeni financijski instrumenti

Grupa je ugovorila kamatni swap kako bi upravljala svojom izloženosti riziku kamatne stope. Podrobnije informacije o derivativnim financijskim instrumentima su objavljene u bilješci 27.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Korištenje procjena pri sastavljanju financijskih izvještaja

Sastavljanje financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja kako ih je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde zahtijeva od uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanje fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Priznavanje prihoda

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj. Ove djelatnosti sačinjavaju glavni prihod od redovitog poslovanja Grupe.

Prihodi od električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene Uprave vezano za stvarno utrošenu energiju isporučenu klijentima koja se temelji na energetske podacima ostvarene prodaje kupcima i stvarno nastalim troškovima, odnosno iznosima tarifnih stavki primjenom metodologije prema Tarifnom sustavu za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki i Tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i Tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki do 30. rujna 2013. godine i Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge od 1. listopada 2013. godine. Priznavanje prihoda temelji se na Odluci Vlade RH o visini tarifnih stavki iz travnja 2012. godine i Odluci HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o. o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge iz rujna 2013. godine. Prihodi za opskrbu povlaštenih kupaca priznaju se po cijenama sukladno Metodologiji izračuna cijene električne energije za povlaštene kupce kategorije poduzetništvo HEP Opskrbe.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Prihodi od naknada za priključenje

Grupa je s 1. srpnja 2009. godine usvojila tumačenje IFRIC-a br. 18 „Prijenos imovine s kupaca“.

Tumačenje IFRIC-a br. 18 razjašnjava zahtjeve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračunavanja ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, koju za uzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalan pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Društvo ga je dužno iskazati u svojim financijskim izvještajima.

Naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine knjiže se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Segmentalna analiza

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Kritične prosudbe kod primjene računovodstvenih procjena

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješki 2, Uprava je davala određene prosudbe koje su imale značajan utjecaj na iznose u financijskim izvještajima (neovisno od onih koje su prikazane u nastavku).

Prosudbe su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na slijedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješki 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Fer vrijednost financijske imovine i kamatnog swapa

Kao što je objašnjeno u bilješki 20., Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Uprava vjeruje da je vrijednost kamatnog swapa približna njegovoj fer vrijednosti, kao što je prikazano u bilješki 27.

Rezerviranja za zaštitu okoliša

Aktivnosti i tehnologije namijenjeni zaštiti okoliša još uvijek nisu točno zakonom propisani. Uprava procjenjuje rezerviranja za zaštitu okoliša i razgradnju na temelju prethodnih iskustava i vlastitog tumačenja važećih zakona i propisa. Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško NN broj 9/2002, Vlada Republike Hrvatske je 28. travnja 2006. godine donijela uredbu o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško.

Trošak razgradnje termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Korekcija temeljem više, odnosno manje zaračunatih prihoda

Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je odlučila da je logaritamska regresija najprikladnija. Iznos gubitaka na mreži distribucije izračunava se primjenom postotka po funkciji logaritamske regresije na ukupni iznos nabave električne energije s mreže prijenosa - rezultat su gubici eklektične energije na mreži distribucije u tekućoj godini u MWh.

Izračunava se razlika između tako dobivene veličine gubitaka i više, odnosno manje zaračunatih prihoda za tekuću godinu.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

Kritične prosudbe kod primjene računovodstvenih procjena (nastavak)

Korekcija temeljem više, odnosno manje zaračunatih prihoda (nastavak)

Tako utvrđena razlika se koristi u izračunavanju više, odnosno manje zaračunatih prihoda i množi se s prosječnom prodajnom cijenom za kućanstva ostvarenom u tekućoj godini iz koje je isključena stalna mjesečna naknada i rezultat je razlika koja povećava ili smanjuje prihode od prodaje električne energije kućanstvima.

Umanjenje dugotrajne imovine

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, termenske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka. Grupa nije imala umanjenja imovine koja bi proizašla iz gore opisanih projekcija.

Raspoloživost oporezive dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 255.884 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2012. godine 224.904 tisuće kuna (vidi bilješku 9).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade iznose 271.527 na dan 31. prosinca 2013. godine i 331.147 tisuća kuna tisuća kuna na 31. dan prosinca 2012. godine (vidi bilješku 26).

Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (vidi bilješku 26).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

Kritične prosudbe kod primjene računovodstvenih procjena (nastavak)

Fer vrednovanje dionica Janafa i investicijskog ulaganja u nekretnine

U 2013. i 2012. godini Grupa je dionice Jadranskog naftovoda i investicijskih nekretnina vrednovala po fer vrijednosti.

Fer vrijednost je u 2013. godini i 2012. godini utvrđena na temelju obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 2.290 kuna (2012.: 2.370 kuna) što je imalo za posljedicu smanjenje udjela za 4.318 tisuća kuna (2012.: povećanje za 7.558 tisuća kuna, vidi bilješku 17.). Fer vrednovanje u 2013. i 2012. godini je provedeno kroz rezerve.

Fer vrednovanjem investicijske nekretnine je u 2013. godini ostvaren je rashod u iznosu od 6.192 tisuće kuna, a u 2012. godini rashod u iznosu od 331 tisuću kuna (vidi bilješku 12).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

Prepravka vrijednosti

Hrvatska elektroprivreda d.d. i Hrvatske autoceste d.o.o. u ranijim su godinama sklopile Sporazum o predaji u posjed i vlasništvo elektroenergetskih objekata izgrađenih uz autoceste, koji su bili u gospodarskom korištenju od strane HEP-a i korišteni u svrhu kojoj su namijenjeni, a to je opskrba kupaca električnom energijom. Promjenom zakonske regulative i potpisom Aneksa IV Sporazuma, stekli su se uvjeti za preuzimanje elektroenergetskih objekata u poslovne knjige Grupe i uvjeti za zatvaranje predujma u iznosu od 300.000 tisuća kuna koji je HEP d.d. isplatio Hrvatskim autocestama d.o.o.

Iz navedenih razloga provedeni su prepravci ranijih izvještajnih razdoblja.

Utjecaj prepravaka na promatrana razdoblja prikazan je kako slijedi:

Prepravci u financijskim izvještajima na datum 1. siječnja 2012. godine

	Bilješka	Iznos u financijskim izvještajima prije prepravka u tisućama kuna	Iznos u financijskim izvještajima nakon prepravka u tisućama kuna	Učinak prepravka povećanje / (smanjenje) u tisućama kuna
Izvještaj o financijskom položaju na datum 1. siječnja 2012. godine				
Nekretnine , postrojenja i oprema	10	24.390.612	25.329.538	938.926
Predujmovi za materijalnu imovinu	13	427.039	127.039	(300.000)
Odgođena porezna imovina	9	178.903	156.489	(22.414)
Ukupno dugotrajna imovina		30.364.386	30.980.898	616.512
UKUPNO IMOVINA		33.746.370	34.362.882	616.512
Zadržana dobit	23	5.851	516.807	510.956
Glavnica pripisana vlasniku		19.359.053	19.870.009	510.956
Ukupno kapital		19.421.900	19.932.856	510.956
Obveze prema dobavljačima		2.427.184	2.427.415	231
Obveze za poreze i doprinose	30	40.755	146.080	105.325
Ukupno kratkoročne obveze		4.871.695	4.977.251	105.556
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		33.746.370	34.362.882	616.512

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

Prepravci u financijskim izvještajima na datum 31. prosinca 2012. Godine

	Bilješka	Iznos u financijskim izvještajima prije prepravka	Iznos u financijskim izvještajima nakon prepravka	Učinak prepravka povećanje / (smanjenje)
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31. prosinca 2012. godine				
Trošak amortizacije	10,11	1.734.157	1.778.400	44.243
Ukupno poslovni rashodi		13.626.062	13.670.305	44.243
Dobit iz poslovanja		393.516	349.273	44.243
Dobit prije oporezivanja		108.537	64.294	44.243
Porez na dobit		(37.335)	(28.486)	8.849
Dobit tekuće godine		71.202	35.808	35.394
Vlasniku kapitala		62.495	27.101	35.394
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Izveštaj o financijskom položaju na datum 31. prosinca 2012. godine				
Nekretnine , postrojenja i oprema	10	24.409.429	25.304.113	894.684
Predujmovi za materijalnu imovinu	13	372.318	72.318	(300.000)
Odgođena porezna imovina	9	238.469	224.904	(13.565)
Ukupno dugotrajna imovina		31.194.707	31.775.826	581.119
UKUPNO IMOVINA		34.898.231	35.479.350	581.119
(Preneseni gubitak) / zadržana dobit	23	(356.648)	118.915	475.563
Glavnica pripisana vlasniku		19.441.557	19.917.120	475.563
Ukupno kapital		19.488.840	19.964.403	475.563
Obveze prema dobavljačima		2.492.498	2.492.729	231
Obveze za poreze i doprinose	30	74.116	179.441	105.325
Ukupno kratkoročne obveze		4.632.054	4.737.610	105.556
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		34.898.231	35.479.350	581.119

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se u jednoj zemljopisnoj regiji – Republici Hrvatskoj.

Izvještajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim приходima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2013. u tisućama kuna	2012. u tisućama kuna						
Prihodi iz osnovne djelatnosti	11.947.939	11.630.275	763.461	585.485	406.167	395.956	13.117.567	12.611.716
Ostali prihodi segmenata	1.489.751	1.321.220	57.636	60.607	29.963	26.035	1.577.350	1.407.862
Dobit / gubitak iz poslovanja	2.556.006	804.147	(175.907)	(457.114)	(2.802)	2.240	2.377.297	349.273
Neto financijski rashod							(810.746)	(284.979)
Porez na dobit							(265.396)	(28.486)
Neto dobit							1.301.155	35.808

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

	Ukupna imovina segmenta		Ukupne obveze segmenta	
	2013. u tisućama kuna	2012. u tisućama kuna	2013. u tisućama kuna	2012. u tisućama kuna
		Prepravljeno		Prepravljeno
Električna energija	29.709.614	29.797.335	6.481.463	7.154.363
Toplinarstvo	1.227.066	1.215.719	178.558	222.638
Plin	347.338	350.638	153.035	176.210
Neraspoređeno	4.276.904	4.115.658	7.505.640	7.961.736
Ukupno Grupa	35.560.922	35.479.350	14.318.696	15.514.947

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

Informacije o najvećim kupcima

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2013. godini iznosi 11.947.939 tisuća kuna (u 2012. godini 11.630.275 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2013. godini iznosi 763.461 tisuća kuna (u 2012. godini 582.352 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2013. godini iznosi 406.167 tisuća kuna (u 2012. godini 395.956 tisuća kuna).

Teritorijalna analiza poslovanja

Grupa posluje na području Europe, s zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
		Prepravljeno
Hrvatska	11.236.233	11.197.595
Zemlje Europske Unije	330.581	92.566
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	381.125	340.114
	<u>11.947.939</u>	<u>11.630.275</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna Prepravljeno
Usluge za priključenje na mrežu	349.864	365.869
Prihod od imovine primljene bez naknade	233.050	233.362
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja (bilješka 20)	90.064	119.555
Prihodi od usluga	132.106	155.657
Kapitalizirana imovina	95.988	99.693
Zatezne kamate	107.097	77.418
Prihodi od prodaje materijala	40.812	61.968
Prihod od prodaje prekogranične prijenosne moći	61.041	43.047
Prihodi od međukompenzacijskog mehanizma OPS-a - inozemstvo	40.044	3.497
Prihod od ukidanja troškova za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	204.712	-
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja-godišnji odmori	11.489	432
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	62.666	28.935
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja – sudski troškovi	25.259	87.407
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	28.529	49.634
Prihod od trošarina na fakturiranu električnu energiju i plin	16.749	-
Prihodi od opomena kupcima	5.493	13.392
Prihod od uravnoteženja električne energije	-	8.537
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	7.022	6.996
Prihodi po obračunu naknade za SO2 iz prošle godine	232	4.427
Prihodi po obračunu naknade za CO2 iz prošle godine	229	3.477
Inventurni višak dugotrajne imovine	3.079	77
Dobici od prodaje materijalne imovine	5.375	2.362
Naplaćena otpisana potraživanja	6.000	2.155
Ostalo	50.450	39.965
	1.577.350	1.407.862

U 2013.godini ostvaren je prihod od usluga za priključenje na mrežu od 349.864 tisuća kuna (u 2012.godini 365.869 tisuća kuna) temeljem IFRIC 18 (Prijenos imovine s kupca).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

6. TROŠKOVI OSOBLJA

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
		Prepravljeno
Neto plaće	1.052.638	1.122.716
Troškovi poreza i doprinosa	687.326	740.519
	1.739.964	1.863.235

Ukupni troškovi zaposlenika:

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
		Prepravljeno
Bruto plaće	1.739.964	1.863.235
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 7)	128.388	146.309
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 7)	518.370	83.691
	2.386.722	2.093.235

Naknade članovima Uprave i izvršnim direktorima:

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
		Prepravljeno
Bruto plaće	22.230	21.531
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	4.976	4.821
Ostala primanja	2.635	3.022
	29.841	29.374

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u iznosu od 76.613 tisuće kuna (2012. godine: 87.751 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u iznosu od 17.368 tisuće kuna (2012. godine: 16.620 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 13.219 tisuća kuna (2012. godine: 15.498 tisuća kuna) te ostale slične troškove u iznosu 21.155 tisuća kuna (2012. godine 26.440 tisuća kuna).

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na troškove za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu 415.175 tisuća kuna, a manjim dijelom na solidarne pomoći, otpremnine, jubilarne nagrade, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

7. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2013.godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
		Prepravljeno
Troškovi održavanja (usluge i materijal)	(550.142)	(580.204)
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 20)	(277.866)	(250.972)
Troškovi nabave plina	(361.296)	(361.070)
Opći i administrativni troškovi	(259.342)	(331.541)
Naplative usluge i materijal	(106.409)	(165.386)
Troškovi materijala	(83.888)	(87.508)
Naknada za manje preuzete količine plina od ugovorenih	(144.859)	(20.296)
Nabava emisijskih jedinica CO2	(98.661)	-
Trošarine na električnu energiju i plin	(16.841)	-
Vrijednosno usklađivanje zaliha	(48.347)	(904)
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 6)	(128.388)	(146.309)
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 6)	(518.370)	(83.691)
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	(107.937)	(106.835)
Doprinosi, porezi i naknade državi	(87.121)	(87.396)
Rezerviranje po sudskim sporovima	(196.837)	(40.079)
Doprinosi i koncesije za vodu	(71.310)	(64.961)
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	(552)	(1.359)
Naknada za korištenje prostora elektrana	(76.043)	(37.401)
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	(16.301)	(15.503)
Otpis dugotrajne imovine	(32.150)	(14.328)
Nabavna vrijednost prodanog materijala	(29.870)	(50.045)
Troškovi obračuna i naplate	(36.973)	(39.743)
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	(3.065)	(2.450)
Rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	(133.092)	(249.174)
Rezerviranja za ostale troškove radnicima	-	(28.087)
Premije osiguranja	(23.943)	(24.418)
Naknade za zaštitu okoliša	(4.591)	(18.210)
Naknade šteta	(19.556)	(49.632)
Otpisana neutužena potraživanja	(13.691)	(7.242)
Rezerviranje za dekomisiju termoelektrana	(8.427)	(4.297)
Ostalo	(42.613)	(47.079)
	<u>(3.498.481)</u>	<u>(2.916.120)</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

8. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

Financijski prihodi	2013. godina	2012. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno
Pozitivne tečajne razlike	47.608	64.147
Kamate	13.817	3.766
Prihod od dividende	1.116	16
Ukupno financijski prihodi	62.541	67.929
Financijski rashodi		
Kamate	(378.883)	(319.537)
Negativne tečajne razlike	(95.821)	(46.391)
Amortizacija odgođenih troškova kamata	(3.804)	(3.770)
Fer vrijednost kamatnog swapa	(391.808)	-
Ostali financijski rashodi	(7.304)	(331)
Financijski rashodi	(877.620)	(370.029)
Kapitalizirani troškovi posudbe	4.333	17.121
Ukupno financijski rashodi	(873.287)	(352.908)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(810.746)	(284.979)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

9. POREZ NA DOBIT

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
		Prepravljeno
Tekući porez	296.377	96.901
Odgođeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	(30.981)	(68.415)
Porez na dobit	265.396	28.486

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2013. u tisućama kuna	2012. u tisućama kuna
		Prepravljeno
Stanje 1. siječnja	224.904	156.489
Ukidanje odgođene porezne imovine	(115.401)	(26.971)
Priznavanje odgođene porezne imovine	146.381	95.386
Stanje 31. prosinca	255.884	224.904

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
		Prepravljeno
Dobit prije oporezivanja	1.566.551	64.294
Porez po važećoj stopi u RH (20%)	313.310	12.859
Porezno nepriznati prihodi	(41.302)	(29.030)
Porezni učinak trajnih razlika	(30.981)	(68.415)
Porezni učinak poreznih gubitaka prenesenih iz prethodnih godina	(17.097)	-
Nepriзната odgođena porezna imovina Društava koja posluju s gubitkom	41.466	113.072
Porezni rashod tekuće godine	265.396	28.486

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ostala ovisna društva u okviru Grupe uključujući HEP d.d. iskazala su porezne gubitke u iznosu od 1.476.528 tisuća kuna (2012.: 1.463.330 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

9. POREZ NA DOBIT(nastavak)

dobit u iznosu od 294.828 tisuća kuna (2012.: 96.901 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 30.981 tisuća kuna (2012.: 68.415 tisuća kuna).

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
2009.	116.099	2014.
2010.	152.800	2015.
2011.	434.935	2016.
2012.	565.360	2017.
2013.	207.334	2018.
	<u>1.476.528</u>	

Na dan 31. prosinca 2013. i 2012. godine Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu povezanu s prijenosom neiskorištenih gubitaka u nekim ovisnim društvima zbog toga što ostvarenje oporezive dobiti u idućim razdobljima u odnosu na koju bi bilo moguće iskoristiti odgođenu poreznu imovinu nije izvjesno.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

9. POREZ NA DOBIT(nastavak)

U nekoliko posljednjih godina Porezna uprava nije provela nadzor niti reviziju prijave poreza na dobit Grupe i njezinih ovisnih društava, osim skraćenog nadzora u 2013. godini. U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Grupe u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Grupe nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu. Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

u tisućama kuna	Vrijednosno usklađenje zaliha	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Amortizacija iznad propisanih stopa	Rezerviranja za MTM po obveznicama	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2012.	29.384	79.182	6.935	–	40.988	156.489
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	1.711	(5.487)	3.026	–	69.165	68.415
Na dan 31. prosina 2012.	31.095	73.695	9.961	–	110.153	224.904
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	7.449	(10.549)	3.096	78.362	(47.378)	30.980
Na dan 31. prosina 2013.	38.544	63.146	13.057	78.362	62.775	255.884

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

u tisućama kuna	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 1. siječnja 2012.	34.894.667	34.269.521	3.092.220	72.256.408
Prepravljeni 1. siječnja 2012.	556.111	427.058	-	983.169
Na dan 1. siječnja 2012., prepravljeni	35.450.778	34.696.579	3.092.220	73.239.577
Preknjiženja	(14.864)	14.085	954	175
Povećanja	14.065	165.473	2.401.000	2.580.538
Kapitalizirane kamate	-	-	17.717	17.717
Aktiviranje investicija u tijeku	435.837	1.121.448	(1.595.798)	(38.513)
Inventurni viškovi	10.422	5.092	-	15.514
Otuđenja	(48.827)	(269.809)	(1.091)	(319.727)
Na dan 31. prosinca 2012.	35.847.411	35.732.868	3.915.002	75.495.281
Preknjiženja	14.917	(16.194)	-	(1.277)
Povećanja	15.030	115.911	2.028.152	2.159.093
Kapitalizirane kamate	-	-	4.333	4.333
Rezerviranje po sudskom sporu	-	-	4.642	4.642
Aktiviranje investicija u tijeku	539.876	1.314.060	(1.872.068)	(18.132)
Inventurni viškovi	3.916	4.322	-	8.238
Otuđenja	(46.501)	(235.843)	(17.248)	(299.592)
Na dan 31. prosinca 2013.	36.374.649	36.915.124	4.062.813	77.352.586
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2012.	22.425.127	22.348.449	-	44.773.576
Prepravljeni 1. siječnja 2012.	25.025	19.218	-	44.243
Na dan 1. siječnja 2012., prepravljeni	22.450.152	22.367.667	-	44.817.819
Preknjiženja	(14.101)	12.855	-	(1.246)
Trošak amortizacije za godinu	721.503	1.034.554	-	1.756.057
Isknjiženo otuđenjem	(44.990)	(258.099)	-	(303.089)
Inventurni višak	1.611	5.014	-	6.625
Na dan 31. prosinca 2012.	23.114.175	23.161.991	-	46.276.166
Preknjiženja	5.116	(5.408)	-	(292)
Trošak amortizacije za godinu	720.421	1.053.833	-	1.774.254
Isknjiženo otuđenjem	(43.718)	(224.586)	-	(268.304)
Inventurni višak	745	2.591	-	3.336
Na dan 31. prosinca 2013.	23.796.739	23.988.421	-	47.785.160
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2013.	12.577.910	12.926.703	4.062.813	29.567.426
Na dan 31. prosinca 2012., prepravljeni	12.733.236	12.570.877	3.915.002	29.219.115
Na dan 1. siječnja 2012., prepravljeni	13.000.626	12.328.912	3.092.220	28.421.758

10. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Zbog političke situacije u Hrvatskoj od 1990. godine još uvijek nisu u potpunosti uspostavljeni neki zemljišnoknjižni odnosi, kao ni katastarske knjige. Grupa je u procesu registriranja svog vlasništva na općinskim sudovima u Republici Hrvatskoj. Do danas nisu pokrenute nikakve tužbe vezano za pitanje vlasništva nad imovinom Grupe.

Grupa nema više založene nekretnine, postrojenja i opremu jer je otplatila kredit (2011.: 427.392 tisuća kuna) kao osiguranje za otplatu bankovnih kredita u TE Plominu d.o.o..

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST	Nematerijalna imovina
Stanje na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	576.184
Aktiviranje investicija	38.513
Otuđenja	(344)
Stanje na dan 31. prosinca 2012., prepravljeno	614.353
Preknjiženja	1.277
Povećanje	3.511
Aktiviranje investicija	18.132
Otuđenja	(10.282)
Stanje 31. prosinca 2013.	626.991
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	518.537
Trošak amortizacije za godinu	22.343
Otuđenja	(495)
Stanje na dan 31. prosinca 2012., prepravljeno	540.385
Preknjiženja	273
Trošak amortizacije za godinu	24.963
Otuđenja	(8.063)
Stanje na dan 31. prosinca 2013.	557.558
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2013.	69.433
Na dan 31. prosinca 2012., prepravljeno	73.968
Na dan 1. siječnja 2012., prepravljeno	57.647

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

12. INVESTICIJSKA ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2013. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu HEP d.d.

Po fer vrijednosti	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna	1.siječnja 2012. u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Fer vrijednost	233.917	234.760	223.094
Trošak amortizacije za godinu	(366)	(366)	(109)
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	(6.192)	(331)	7.676
Ostale promjene	3.926	(146)	4.099
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	231.285	233.917	234.760

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

13. PREDUJMOVI ZA MATERIJALNU IMOVINU

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	U tisućama kuna	U tisućama kuna	U tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
JSC Tehnopromexport –TE Sisak	25.182	49.659	94.299
Končar GIM	10.311	15.528	17.067
Litostroj Slovenija	2.174	2.444	2.891
VOITH Siemens Austrija	1.887	2.288	3.054
Končar inženjering Zagreb	2.732	-	-
Spegra Inženjering	2.836	-	-
Đuro Đaković holding	4.361	-	-
Končar Inženjering d.d. - TE Sisak	-	622	2.896
Ostalo	7.805	1.777	6.832
	57.288	72.318	127.039

14. ULAGANJE U NE KRŠKO

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012
	U tisućama kuna	u tisućama kuna Prepravljeno	u tisućama kuna Prepravljeno
Početno stanje	1.754.419	1.754.419	1.754.419
	1.754.419	1.754.419	1.754.419

Povijest ulaganja

Pravni status Nuklearne elektrane Krško („NE Krško“) bio je reguliran međurepubličkim ugovorom iz 1970. godine te ugovorima između osnivača (investitora) iz 1974. i 1982. godine. Temeljem navedenih ugovora Društvo je imalo 50% udjela u Nuklearnoj elektrani Krško u Sloveniji, a ostalih 50% ELES d.o.o., Ljubljana, kao pravni slijednik slovenskih elektroprivrednih organizacija.

U 1998. godini slovenska Vlada donijela je Uredbu o preoblikovanju NE Krško (NEK) u javno poduzeće NEK d.o.o. i nacionalizaciji nuklearne elektrane. Zbog neslaganja o cijeni električne energije koja bi se trebala zaračunavati te odobrenju godišnjeg budžeta, NE Krško je 30. srpnja 1998. godine prekinula isporuku električne energije sve do 19. travnja 2003.

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novo oblikovanom društvu Nuklearne elektrane Krško d.o.o. (NEK) u visini od 50% udjela u NEK-u. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučivat će se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određivat će se prema stvarnim troškovima proizvodnje.

HEP d.d. je počeo dobivati električnu energiju iz NEK d.o.o. 19. travnja 2003. godine sa očekivanim godišnjim primitkom od 2.700 – 2.950 GWh godišnje sve do 2023. godine što predstavlja oko 15% godišnje potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Do kraja 2003. godine provedene su odredbe iz ugovora prema kojima su se HEP d.d. i NEK odrekli svih međusobnih potraživanja za štete nastale do 30. lipnja 2002. godine, povukli tužbene zahtjeve po toj osnovi uključujući sporne obveze za nabavu električne energije, potraživanja po osnovi ranije obračunatog doprinosa za financiranje razgradnje elektrane kao i sredstava za pokriće gubitaka iz ranijih godina. Nakon provedenih promjena upisani kapital NEK iznosio je na dan 31. prosinca 2003. godine 84,7 milijardi SIT (približno 2,8 milijardi kuna). Ipak još uvijek postoje otvorena vanbilančna potraživanja iz prošlosti HEP d.d.-a prema NEK-u i Sloveniji koja nemaju utjecaj na trenutne poslovne odnose.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

14. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

Trenutno stanje

Prema naprijed navedenome ugovoru, razgradnja NEK-a te zbrinjavanje radioaktivnog otpada je obveza dviju država. Svaka država će osigurati polovinu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje Nuklearne elektrane Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Hrvatska elektroprivreda d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje. Od 2004. do 2013. godine Društvo je iskazalo troškove razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada u iznosu 1.050.933 tisuća kuna, i isti iznos u platilo na račun Fonda u razdoblju od 2006. do 2013. godine.

Uplate Fondu provode se temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24.12.2008. godine

Ulaganje u NEK obračunava se metodom udjela i iskazano je u visini od 1.754.419 tisuća kuna.

Izvadak iz financijskih izvještaja

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NE Krško d.o.o. na dan 31. prosinca 2013. i 2012.:

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.823.284	3.008.158
Kapital i rezerve	3.358.677	3.316.417
Bruto prihod od prodaje	1.468.111	1.419.092
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	560.324	674.550
Dobit tekuće godine	2.080	-

Obveze za nabavljenu električnu energiju od NE Krško na 31. prosinca 2013. godine iznose 63.373 tisuću kuna (2012: 61.119 tisuća kuna).

15. ULAGANJE U TE PLOMIN

U studenome 1996. godine HEP d.d. je sklopio ugovor o zajedničkom ulaganju s RWE Energie Aktiengesellschaft („RWE“) iz Njemačke radi dovršenja i puštanja u pogon TE Plomin II. TE Plomin d.o.o. („Plomin“) osnovano je u prosincu 1996. godine. Partneri u ovom zajedničkom ulaganju imaju 50% udjela u kapitalu novog društva. Partneri u zajedničkom ulaganju sklopili su nekoliko ugovora koji uređuju njihove međusobne odnose i odnose s novim Grupama.

U skladu s Ugovorom o ulogu imovine iz 1996. godine, HEP d.d. je uložio imovinu, postrojenja i opremu ranije nabavljenu za projekt u vrijednosti 50.000 tisuća DEM (179.138 tisuća kuna) kao svoj udjel u TE Plomin d.o.o. Iznos od 50 tisuća kuna raspoređen je u temeljni kapital, a 179.088 tisuća kuna raspoređeno je u rezerve.

U skladu s Ugovorom o zajedničkom ulaganju, RWE je uložio isti iznos u novcu tijekom razdoblja izgradnje. Početni ulog u iznosu od 50 tisuća kuna raspoređen je u temeljni kapital, a ostatak uloga u rezerve. Kapital koji je RWE uložio vraća se u razdoblju od 15 godina počevši od dana početka poslovanja, odnosno 30. travnja 2000. godine.

U 2013. godini povrat kapitala iznosio je 12.948 tisuće kuna (2012.: 12.922 tisuće kuna). Na dan 31. prosinca 2013. godine ostalo je neisplaćeno 25.979 tisuća kuna (2012.: 38.526 tisuća kuna).

Sukladno Statutu društva Plomin., RWE ima pravo na godišnju dividendu tijekom trajanja zajedničkog ulaganja primjenom stope od 14% do 17%, zavisno od raspoloživosti elektrane ostvarene tijekom godine. Uloženi kapital RWE-a uključuje neisplaćeni kapital, kao i dio neplaćenih kumuliranih kamata na kapital u fazi izgradnje.

U razdoblju izgradnje kumulirana kamata na kapital iznosila je 54.717 tisuća kuna (7.536 tisuća eura) i isplaćivat će se ravnomjerno tijekom godina njene eksploatacije. Na dan 31. prosinca 2013. godine neisplaćena kumulirana kamata iznosila je 5.116 tisuća kuna (2012.g.: 8.846 tisuća kuna).

RWE ima pravo na godišnji povrat na uloženi kapital (kroz preferencijalne dividende) iz neto dobiti Plomina. Za 2013. godinu ova dividenda iznosila je 17% kao i za 2012.godinu. U 2013. godini dividenda za 2012. godinu nije isplaćena sukladno odluci društva, a nalazi se u kratkoročnim obvezama i iznosi 8.707 tisuća kuna (bilješka 32.), u 2012.godini isplaćen je iznos od 11.514 tisuće kuna koji se odnosi na dobit 2011.godine.

Navedene dividende imaju prednost u odnosu na udio HEP-a d.d. u rezultatu zajedničkog ulaganja te sva druga plaćanja prema HEP-u d.d., s obzirom da je HEP-ov udio bio korišten za plaćanje kamate RWE od 2000. godine, te HEP d.d. nije realizirao svoj udio u dobiti Plomina.

Partneri u zajedničkom pothvatu su ugovorno regulirali svoje obveze kako bi osigurali poslovanje i rad termoelektrane, uključujući usluge održavanja, zajedničku uporabu i opskrbu te nabavu električne energije („Purchase Power Agreement – PPA“). Navedeni ugovor regulira prodaju električne energije Grupi od strane Plomina. HEP d.d. je obvezan kupovati svu energiju proizvedenu u Plominu prema cijenama točno definiranim formulama u navedenom ugovoru, koje su kalkulirane tako da pokriju sve troškove proizvodnje u Plominu te da osiguraju garantirani iznos povrata na kapital RWE-u.

U ovim financijskim izvještajima Grupa je prezentirala svoj udio u Plominu metodom potpune konsolidacije.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

15. ULAGANJE U TE PLOMIN (nastavak)

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje nekontrolirajućeg udjela	47.283	62.847	76.993
Isplata kapitala	(12.948)	(12.922)	(12.668)
Obveza za dividendu / Isplata dividende	(8.707)	(11.514)	(14.063)
Povećanje za dobit tekuće godine	5.948	8.707	11.514
Tečajne razlike	401	165	1.071
Završno stanje	31.977	47.283	62.847

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

16. DANI DUGOROČNI KREDITI I DEPOZITI

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Potraživanja za dane kredite	6.379	808	1.022
Vrijednosno usklađenje	(83)	(158)	(167)
Tekuće dospijeće danih dugoročnih kredita	(136)	(136)	(136)
Dugoročni dio	6.160	514	719

Zajmovi dani nepovezanim društvima su kako slijedi:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
				U tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
					Prepravljeno	Prepravljeno
Grad Dubrovnik	2013.	5 godina	5.707	5.707	-	-
Grad Pregrada	2006.	10 godina	1.358	543	679	815
Did d.o.o.	2007.	4 godine	1.010	129	129	207
Ukupno				6.379	808	1.022
Vrijednosno usklađenje				(83)	(158)	(167)
Tekuće dospijeće				(136)	(136)	(136)
Dugoročni dio				6.160	514	719

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Ulaganja raspoloživa za prodaju	124.101	128.387	120.605
Ostala ulaganja	1.065	1.065	310
	125.166	129.452	120.915

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju prikazane su kako slijedi:

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna	1.siječnja 2012. u tisućama kuna
Stanje na početku	128.288	120.605	162.170
Fer vrednovanje ulaganja u Jadranski Naftovod d.d. i Viktor Lenac kroz račun dobiti i gubitka	(4.286)	7.470	(41.565)
Fer vrednovanje ulaganja u Pevec d.d.	99	312	-
	<u>124.101</u>	<u>128.387</u>	<u>120.605</u>
	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna	1.siječnja 2012. u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Ulaganja raspoloživa za prodaju:			
Jadranski Naftovod d.d.	123.616	127.935	120.378
Viktor Lenac d.d.	166	133	220
Đuro Đaković d.d.	5	5	5
Kraš d.d.	2	2	2
Pevec d.d.	312	312	-
	<u>124.101</u>	<u>128.387</u>	<u>120.605</u>
Ostala ulaganja			
Geopodravina d.o.o.	200	200	200
LNG Hrvatska d.o.o.	865	865	110
	<u>1.065</u>	<u>1.065</u>	<u>310</u>

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Tijekom prosinca 2008. godine HEP d.d. je, odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao u vlasništvo 53.981 dionicom po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

U 2013. i 2012. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinškog depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 2.290 kuna, a 2012. godine 2.370 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod na dan 31. prosinca 2013. godine smanjena je vrijednost ulaganja za 4.318 tisuća kuna (2012. : povećana za 7.558 tisuća kuna). Fer vrednovanje u 2013. i 2012. godini je provedeno kroz rezerve.

HEP d.d. i Plinacro d.o.o. zaključili su 1. lipnja 2010. godine Društveni dogovor o osnivanju Društva LNG Hrvatska d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom. 2011. godine donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala sa 20 tisuća kuna na 220 tisuća kuna., a 2012. na 1.730 tisuća kuna. HEP d.d. je vlasnik 50 % udjela, a Plinacro d.o.o. je vlasnik druge polovice udjela. Društvo je dokapitalizirano od strane Plinacra d.o.o.u iznosu od 22.600 tisuća kuna registrirano na trgovačkom sudu 4.veljače 2013.godine. Temeljni kapital Društva LNG Hrvatska d.o.o. iznosi 24.330 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

18. OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna Prepravljeno	1.siječnja 2012. u tisućama kuna Prepravljeno
Potraživanja po stambenim kreditima	29.672	33.649	38.095
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	19.003	24.616	56.415
Obračunata kamata – RWE	5.116	8.846	12.611
Ostala dugotrajna imovina	5.021	108	31
	58.812	67.219	107.152

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 7,0 %. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 25). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

Sukladno odredbi o udruživanju, na sva sredstva uložena od strane RWE Power, obračunava se kamata po stopi koja je u fazi izgradnje elektrane iznosila 17% (interkalarna kamata). Obračunata interkalarna kamata u ukupnom iznosu od 7.536 tisuće eura ili preračunato 55.653 tisuće kuna u cijelosti je evidentirana kao odgođeni trošak koji se amortizira linearno kroz 15 godina.

Otplata interkalarne kamate obavlja se zajedno s otplatom uložениh sredstava od PWE Power, a započela je nakon dovršenja elektrane. U 2013. godini otplaćeno je 502 tisuće eura ili preračunato 3.817 tisuća kuna (u 2012.: 502 tisuće EURa ili preračunato 3.809 tisuća kuna).

Na dan 31. prosinca 2013. godine stanje odgođenog troška po osnovi interkalarne kamate iznosi 670 tisuća EURa ili preračunato 5.116 tisuća kuna (2012.: 1.173 tisuće EURa ili preračunato 8.846 tisuća kuna). Tečajne razlike iskazuju se u okviru financijskih prihoda ili rashoda za godinu u kojoj su nastale.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

19. ZALIHE

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna	1.siječnja 2012. u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Zalihe goriva i kemikalija	425.168	526.542	644.113
Elektro materijal	276.886	217.167	187.740
Rezervni dijelovi	176.671	221.934	212.512
Građevinski materijal	94.694	87.378	90.418
Ostale zalihe	115.390	66.206	65.784
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih	(185.573)	(137.586)	(137.047)
	903.236	981.641	1.063.520

U 2013. godini mijenja se procjena zaliha na način da se zalihe materijala ispravljaju prema starosnoj strukturi i to: zalihe materijala starosti 2 do 3 godine 30 posto vrijednosti; zalihe materijala starosti 3 do 4 godine 60 posto vrijednosti i zalihe materijala starije od 4 godine 100 posto vrijednosti. Isključuje se kriterij utjecaj prometa nekurentnih zaliha. Rezultat promjene procjene zaliha je povećanje troška u iznosu od 30.297 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca	31. prosinca	1.siječnja
	2013.	2012.	2012.
	u tisućama	u tisućama	u tisućama
	kuna	kuna	kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Električna energija – gospodarstvo	1.563.413	1.606.227	1.422.139
Električna energija – kućanstva	478.131	478.424	313.463
Električna energija - inozemstvo	26.026	53.207	35.625
Toplinska energija, plin i usluge	531.501	502.643	443.354
Priključenje na mrežu prijenosa	57.022	41.233	-
Ostalo	41.526	83.190	63.255
	2.697.619	2.764.924	2.277.836
Rezerviranja za sumnjiva i sporna potraživanja	(917.490)	(891.679)	(781.600)
	1.780.129	1.873.245	1.496.236

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Starosna struktura dospjeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna	1. siječnja 2012. u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nedospjelo	1.006.037	1.015.832	876.451
do 30 dana	427.207	437.422	309.826
od 31 - 60 dana	150.482	161.682	138.013
od 61 - 90 dana	64.919	75.704	67.558
od 91-180 dana	87.281	89.315	61.198
181 - 365 dana	32.657	71.078	37.075
365 i više dana	11.546	22.212	6.115
	1.780.129	1.873.245	1.496.236

Promjene na ispravcima za umanjene vrijednosti bile su kako slijedi:

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna	1. siječnja 2012. u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Stanje 1. siječnja	891.679	781.600	575.410
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 7)	277.866	250.972	364.544
Isknjiženja prethodno otpisanih potraživanja	(161.991)	(21.338)	(19.088)
Naplaćena rezervirana potraživanja (bilješka 5)	(90.064)	(119.555)	(139.266)
Stanje 31. prosinca	917.490	891.679	781.600

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

21. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Potraživanja za PDV	64.421	142.908	179.965
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit	38.246	-	138.719
Predujmovi za obrtna sredstva	638	706	13.616
Potraživanja od države za zaposlene	35.634	15.366	10.284
Potraživanja za kamate	3.123	2.995	2.553
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	90.075	21.220	4.328
Potraživanja po kratkoročnom zajmu od nepovezanih poduzeća	90.000	-	-
Potraživanja od MF za više plaćeni PDV po uvozu	39.853	-	-
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	58.207	-	-
Ostala kratkoročna potraživanja	70.732	60.419	65.640
	<u>490.929</u>	<u>243.614</u>	<u>415.105</u>

Društvo je u kolovozu 2013. godine sklopilo ugovor o kratkoročnom zajmu s pravnom osobom s javnim ovlastima u iznosu od 90.000 tisuća kuna na godinu dana uz kamatnu stopu u visini eskontne stope HNB-a.

Ispravak prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2013. godine je dobiven izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 8,68 % u iznosu od 58.207 tisuća kuna, dok je za godinu koja je završena na dan 31. prosinca 2012. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,85%. Rezultat je povećanje prihoda u iznosu 77.632 tisuću kuna u odnosu na prošlu godinu: ukinuta obveza za obračunati prihod u iznosu od 19.425 tisuća kuna i evidentirano potraživanje u iznosu od 58.207 tisuća kuna (bilješka 32).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

22. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1. siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Kunski računi	150.543	156.084	123.916
Devizni računi	39.227	118.482	92.117
Izdvojena novčana sredstva	9.222	7.403	6.105
Blagajne kunske	281	280	280
Depoziti s dospijanjem do 90 dana	4.685	159.225	5.120
Dnevna oročenja	56.797	163.550	179.585
	<u>260.755</u>	<u>605.024</u>	<u>407.123</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

23. KAPITAL I REZERVE

Prilikom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800,00 kuna.

Zadržana dobit u iznosu od 1.415.473 tisuća kuna obuhvaća zakonske rezerve u iznosu od 206.560 tisuća kuna, prenesenog gubitka u iznosu od 86.294 tisuća kuna i dobiti tekuće godine pripisan vlasniku 1.295.207 tisuća kuna.

Nxekontrolirajući udio RWE-a iznosi 31.977 tisuća kuna, od čega se 5.948 tisuća kuna odnosi na dividendu.

Kapitalne rezerve

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna Prepravljeno	1.siječnja 2012. u tisućama kuna Prepravljeno
Početno stanje rezervi	6.046	(438.957)	(874.074)
Prijenos sa zadržane dobit	-	438.957	444.038
Ostala sveobuhvatna dobit/(gubitak)	(3.429)	6.046	(8.921)
Kapitalne rezerve	2.617	6.046	(438.957)

Zadržana dobit

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna Prepravljeno	1. siječanj 2012. u tisućama kuna Prepravljeno
Početno stanje	118.915	516.807	947.198
Učinak prepravka	-	-	510.956
Povećanje zadržane dobiti	1.351	13.964	(233)
Prijenos na rezerve	-	(438.957)	(444.038)
Dividenda plaćena vlasniku	-	-	(493.376)
Dobit/ / (gubitak) tekuće godine	1.295.207	27.101	(3.700)
	1.415.473	118.915	516.807

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

24. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Kamatne stope	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna Prepravljeno	1.siječnja 2012. u tisućama kuna Prepravljeno
Krediti domaćih banaka	EURIBOR+ (1,00%- 5,35%)	1.853.007	1.961.548	1.681.140
Kredit inozemnih banaka	Fiksna 2,71%	23.588	25.585	2.042.011
Financijski leasing	Fiksna 5,6%	25.898	-	-
Kredit RWE-a		1.279	5.055	8.828
Ukupno		<u>1.903.772</u>	<u>1.992.188</u>	<u>3.731.979</u>
Razgraničenje naknada po kreditima		<u>(5.841)</u>	<u>(20.474)</u>	<u>(22.777)</u>
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		<u>1.897.931</u>	<u>1.971.714</u>	<u>3.709.202</u>
Tekuće dospjeće kredita		(208.838)	(132.084)	(1.174.713)
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 32.)		(2.675)		
Dugoročni dio		<u>1.686.418</u>	<u>1.839.630</u>	<u>2.534.489</u>

Kredit domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Na dan 31.12.2013. godine Grupa nema duga pokrivenog jamstvom RH.

Novi izvori financiranja

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2013. godini Grupa je koristila vlastita sredstva te sredstva iz kredita u korištenju. Tijekom godine zaključen je i ugovor o financijskom leasingu za kupnju vozila i radnih strojeva.

Kredit u korištenju

Tijekom 2013. godine i dalje je korišten dugoročni kredit odobren od KfW Entwicklungsbank iznosa 50 milijuna EUR za financiranje projekata ovisnih društava HEP ESCO i HEP Obnovljivi izvori energije. Potpisivanjem amandmana 1. Ugovora o kreditu, u studenom 2013. g. završeni su pregovori s KfW bankom o prenamjeni i realokaciji kreditnih sredstava na nove projekte i društva HEP grupe. Rok korištenja je produžen sa 31.12.2013. na 31.12.2017. g. Stanje kredita od KfW banke na dan 31. prosinca 2013. godine iznosi 3,1 milijuna EUR, odnosno neiskorišteni dio kredita iznosi 46,9 milijuna EUR.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

24. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

2014.	208.838
2015.	420.809
2016.	386.385
2017.	388.609
2018.	390.885
Poslije 2018.	108.246
Ukupno	<u>1.903.772</u>

Uvjeti po nekim kreditima uključuju restriktivne financijske i poslovne uvjete, prema kojima Grupa treba zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala), pokriva duga te neto i ukupnih obveza po kreditima.

Na dan 31. prosinca 2013. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene financijske pokazatelje.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
EUR	249.262	263.349	495.587

25. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 24.451 tisuća kuna u 2013. godini (2012. godine: 27.544 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu HEP d.d. nema obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplati od zaposlenika.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

26. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Rezerviranja za sudske sporove	375.870	204.292	217.621
Rezerviranja za otpremnine	231.911	285.739	314.081
Rezerviranja za jubilarne nagrade	39.616	45.408	43.551
Rezerviranje za razgradnju termoelektrane	112.769	104.341	100.044
Rezerviranja po ugovoru za nastalu štetu	-	-	80.800
Rezerviranje za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631	22.532
	<u>781.797</u>	<u>661.411</u>	<u>778.629</u>

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana od 112.769 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom godine:

	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja za razgradnju termo-elektrana	Ostalo	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2013.	204.292	285.739	45.408	104.341	21.631	661.411
Preknjiženje				-	-	
Dodatna rezerviranja	196.705	19.859	3.949	8.428	-	228.941
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(12.441)	(11.644)	(6.466)	-	-	(30.551)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(12.686)	(62.043)	(3.275)	-	-	(78.004)
Na dan 31. prosinca 2013.	<u>375.870</u>	<u>231.911</u>	<u>39.616</u>	<u>112.769</u>	<u>21.631</u>	<u>781.797</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

26. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a. Ukupna rezerviranja u 2013. godini iznose 375.870 tisuća kuna (u 2012. godini 204.292 tisuća kuna).

Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik HEP Proizvodnja d.o.o. i HEP d.d.

HEP Proizvodnja d.o.o. vodi spor sa Zagrebačkim Holdingom čije rezerviranje u 2013. godini iznosi 84.821 tisuća kuna i odnosi se na naknadu za postrojenje za obradu otpadnih voda.

Najznačajnija rezerviranja odnose se na spor vezan za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanjska presuda u korist tužitelja. Obzirom na složenost predmeta, vrednovanje i ocjenu dokaza od strane suda te veliku vrijednost postupka oko 330.000 tisuća kuna, radi eventualnog mogućeg djelomičnog uspjeha tužitelja, rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna.

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2013.	285.739	45.408	331.147
Troškovi tekućeg rada	8.408	2.024	10.432
Troškovi kamata	11.451	1.925	13.376
Isplaćena primanja	(11.644)	(6.466)	(18.110)
Troškovi minulog rada	-	-	-
Aktuarski (gubici)	(62.043)	(3.275)	(65.318)
Na dan 31. prosinca 2013.	231.911	39.616	271.527

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0% do 7.63%, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2006. do 2013. godine.
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u 2000. godini, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Pretpostavili smo da Godišnje plaće neće rasti u 2014. godini.
- Sadašnja vrijednost obveze izračunata je primjenom diskontne stope 5.4 % za sve članove Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

27. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Nominalna vrijednost obveznica u zemlji	373.170	966.550	1.059.930
Diskontirana vrijednost	(286)	(814)	(1.348)
Tekuće dospijeće obveznica	(93.380)	(593.380)	(93.380)
	279.504	372.356	965.202
Nominalna vrijednost obveznica u inozemstvu	2.963.252	2.955.595	
Tečajna razlika	36.137	7.657	
	2.999.389	2.963.252	
Ukupno obveze po izdanim obveznicama	3.278.893	3.335.608	

Obveznice izdane u zemlji

Obveznice izdane 2006. godine u iznosu 500.000 tisuća kuna po dospijeću, u studenom 2013. godine, u cijelosti su jednokratno isplaćene. Obveznice u iznosu 700.000 tisuća kuna, koje su izdane krajem 2007. godine, otplaćuju se u 15 polugodišnjih rata, počevši tri godine nakon datuma izdavanja, te nose fiksnu kamatu od 6,50%. Obveznice su uvrštene na tržište Zagrebačke burze.

Obveznice izdane u inozemstvu

U studenom 2012. godine, Društvo je izdalo obveznice u iznosu 500.000 tisuća dolara na međunarodnom tržištu kapitala. Obveznice imaju ročnost 5 godina, u cijelosti dospijevaju u studenome 2017. godine, te nose fiksnu kamatu od 6,00%. Obveznice HEP-a d.d., uvrštene su na tržište Luksemburške burze, te se sa njima aktivno trguje.

U svrhu zaštite od valutnoga rizika istovremeno je sklopljen ugovor o valutnoj razmjeni (swap).

27. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Valutni swap

U svrhu zaštite od valutnoga rizika odnosno promjene kretanja vrijednosti dolara, Grupa je zaključila ugovor o valutnom swapu kojom je dolarska obveza po izdanim obveznicama u inozemstvu pretvorena u eursku i to za cijelo vrijeme trajanja obveznice, odnosno do njenog krajnjeg dospijeca 09.11.2017. godine.

Prema ugovoru, šestomjesečna kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 6,53%, dok je kamatna stopa koju Grupa potražuje od ugovornih strana po swapu jednaka fiksnoj stopi po kojoj su izdane obveznice i iznosi 6,00%.

Na temelju izračuna financijskih institucija, Grupa evidentira kretanje tržišne vrijednosti predmetnog financijskog derivata na svaki datum izvještajnog razdoblja.

Društvo veže fer vrijednost valutnog swap-a uz izračun Mark-to-market value „MTM“. Fer vrijednost valutnog swap-a na dan 31.12.2013. godine u iznosu od 391.808 tisuća kuna evidentirana je kao financijski rashod (bilješka 8.).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

28. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	3.975.988	4.220.301	4.440.468
Dugoročne obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	668.377	689.792	701.012
Dugoročni dio obveza temeljem ugovora o kamatnom swap-u (bilješka 27.)	391.808	-	850
Ostalo	1.419	1.540	1.659
	5.037.592	4.911.633	5.143.989

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 31.lipnja 2009. godine. Nakon 1.srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Na dan 31. prosinca 2013. godine Grupa ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 668.377 tisuća kuna (2012: 689.792 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija a vezano za navedeni klirinški dug, nije definirano da li je riječ o kreditu ili državnoj potpori.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

29. OBVEZE ZA KRATKOROČNE KREDITE

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.	1.siječnja 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
		Prepravljeno	Prepravljeno
Kreditni od domaćih banaka i podružnica inozemnih banaka, denominirani u raznim valutama pod sljedećim uvjetima:	295.000	400.000	592.778
kamatne stope od EURIBOR/TZ Min.fin + marža (2,75% – 3,20%)	-	-	-
osigurani mjenicama			
Ostali kratkoročni krediti	369.664	3.261	2.806
Kratkoročni dio kredita od RWE-a	7.674	7.582	7.579
	672.338	410.843	603.163

Do srpnja 2013. g. Grupa je otplatila sve postojeće kratkoročne kredite. Međutim, u svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Grupa je tijekom godine sa domaćim bankama zaključila višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu od 1,0 milijardi kuna.

Sredstva iz navedenih okvira Grupa može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih linija, Grupa je u zaključila kratkoročne kredite u iznosu od 295 milijuna kuna za obrtna sredstva.

Tijekom godine prolongiran je i okvirni ugovor o dobavljačkom faktoringu u iznosu od 50 mil. EUR. Pojedinačni ugovori iz tog okvira prolongirani su na daljnjih godinu dana, čime su originalni rokovi povrata obveza prema dobavljačima prešli razdoblje od godine dana, te su stečeni uvjeti za reklasificiranje navedenih obveza.

Na dan 31.12.2013.g. Grupa ima na raspolaganju 629 milijuna kuna iz kratkoročnih izvora financiranja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

30. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna Prepravljeno	1.siječnja 2012. u tisućama kuna Prepravljeno
Obveze za porez na dobit	-	133.846	105.325
Komunalne i ostale naknade	13.641	17.519	12.680
Doprinosi na plaće	18.650	20.111	23.205
Obveze za carinu	-	908	2.239
Doprinosi i porezi za primitke u naravi	1.547	3.519	1.984
Ostalo	1.702	3.538	647
	35.540	179.441	146.080

31. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna Prepravljeno	1.siječnja 2012. u tisućama kuna Prepravljeno
Obveze za neto plaće	71.589	75.220	78.074
Obveze za doprinose	37.749	39.179	40.363
Ostalo	25.830	26.169	9.497
	135.168	140.568	127.934

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

32. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna Prepravljeno	1. siječnja 2012. u tisućama kuna Prepravljeno
OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA			
Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.126.964	2.246.352	1.874.195
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	187.926	246.377	553.220
Obveze prema dobavljačima unutar EU	171.075	-	-
	1.485.965	2.492.729	2.427.415

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna Prepravljeno	1. siječnja 2012. u tisućama kuna Prepravljeno
OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE			
Obveze za primljene predujmove za priključke	287.181	216.610	193.125
Obveze za ostale primljene predujmove	116.797	98.344	15.538
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	53.828	64.827	63.900
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	-	19.426	10.905
Obveze za naknade za obnovljive izvore	47.541	11.477	8.017
Obračunati troškovi otpremnina radnicima	177.555	249.174	-
Ostali obračunati troškovi	105.762	31.163	3.203
Obveza za nekontrolirajući udio (bilješka 15.)	8.707	-	-
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 24.)	2.675	-	-
Ostale obveze	36.484	51.970	86.687
	836.530	742.991	381.375

Ispravak prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2013. godine je dobiven izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 8,68 % u iznosu od 58.207 tisuća kuna, dok je za godinu koja je završena na dan 31. prosinca 2012. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,85%. Rezultat je povećanje prihoda u iznosu 77.632 tisuća kuna u odnosu na prošlu godinu: ukinuta obveza za obračunati prihod u iznosu od 19.425 tisuća kuna i evidentirano potraživanje u iznosu od 58.207 tisuća kuna (bilješka 21).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Grupa ima 50% udjela u kapitalu NE Krško d.o.o.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2013.	31. prosinca 2012.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
NE Krško d.o.o.		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	63.373	61.119
Troškovi nabavljene električne energije	727.855	707.758

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
	2013.	2012.	2013.	2012.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Hrvatske Željeznice	137.709	112.500	67.997	12.765
INA Matica	156.430	155.192	54.506	132.403
Prirodni Plin	0	0	2.002.330	2.531.088
Plinacro	2.298	2.135	64.278	34.760
Croatia osiguranje	5.618	5.508	17.543	16.371
Hrvatska pošta	23.210	23.245	44.539	60.553
Hrvatske šume	5.529	6.474	2.261	6.087
Jadrolinija	870	1.102	4.031	647
Narodne novine	1.618	2.590	4.438	5.120
Hrvatska radio televizija	13.735	12.437	1.194	1.185
Plovput	578	579	165	692
Croatia Airlines	981	780	66	-
Petrokemija Kutina	3.488	29.028	82	118
Ministarstvo vanjskih poslova	513	525	-	-
Ministarstvo obrane RH	24.358	22.530	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	26.510	25.187	-	-
Osnovne i srednje škole	88.078	82.888	-	-
Pravosudne ustanove	13.758	12.185	173	-
Sveučilišta i veleučilišta	33.610	31.594	3.715	4.145
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	29.040	30.482	6.345	6.572
Zdravstvene ustanove i organizacije	122.821	89.538	3.194	3.233
Ostali korisnici	16.619	12.025	6.577	16.669
UKUPNO	707.371	646.499	2.283.434	2.832.408

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

33. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31.prosinca 2013.	31.prosinca 2012.	31.prosinca 2013.	31.prosinca 2012.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Hrvatske Željeznice	79.781	45.902	39.792	2.460
INA Matica	18.298	18.927	11.075	12.707
Prirodni Plin	-	-	153.148	297.100
Plinacro	400	355	8.670	-
Croatia osiguranje	611	610	5.119	4.356
Hrvatska pošta	3.211	3.107	8.786	3.791
Hrvatske šume	530	1.041	49	365
Jadrolinija	57	178	1.274	592
Narodne novine	163	263	1.226	1.361
Hrvatska radio televizija	2.399	2.385	147	152
Plovput	74	65	51	102
Croatia Airlines	217	148	-	276
Petrokemija Kutina	9.488	5.026	-	-
Ministarstvo obrane RH	4.090	3.260	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	6.592	3.402	-	-
Osnovne i srednje škole	20.491	15.191	-	-
Pravosudne ustanove	4.532	3.841	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	4.619	4.847	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	5.572	5.825	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	27.855	18.789	-	-
Ostali korisnici	4.191	3.569	3.513	6.351
UKUPNO	193.171	136.731	232.850	329.613

34. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

Sudski sporovi

Grupa je u 2013. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, čija vrijednost po trošku iz 1994. iznosi 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe društava unutar Grupe u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

Obveze iz poslovanja

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2013. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2013. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je približno 1.300.391 tisuća kuna (2012.: 1.690.780 tisuća kuna).

Zaštita okoliša

HEP kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu HEP pravodobno i objektivno izvještuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Društvo ima sustav praćenja izdataka za zaštitu okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati sve izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Društvo analizira i priprema se na usklađivanje prema obvezama koje proizlaze iz zakonodavstva EU u pogledu strožih graničnih vrijednosti emisija onečišćujućih tvari i smanjenja emisija stakleničkih plinova, sheme trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova, objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (tzv. okolišnih dozvola), sustava ekološki značajnih područja i ekoloških koridora (Nacionalna ekološka mreža).

Ministarstvu zaštite okoliša i prirode predani su zahtjevi za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i u tijeku je postupak ishođenja dozvola.

Odlukom uprave HEP-a uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u kojem su navedene obveze i rokovi provedbe obveza sektora i društava uključenih u HEP-ov sustav trgovanja. Agencija za zaštitu okoliša otvorila je temeljem zahtjeva HEP-a, devet Računa operatera postrojenja u registru EU. HEP je sukladno emisijama CO₂ iz termoenergetskih postrojenja tijekom 2013. godine kupovao emisijske jedinice u cilju ispunjavanja obveza koje proizlaze iz zakonskih propisa.

34. NEPREDVIDI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Fondu za zaštitu okoliša dokazana su ulaganja u projekte zaštite okoliša i poboljšanja energetske učinkovitosti na razini cijele HEP grupe što je rezultiralo poticajnim korektivnim faktorima kojim su smanjene naknade za ispuštanje onečišćujućih tvari u okoliš 50% .

U tijeku je nastavak uvođenja sustava upravljanja zaštitom okoliša prema normi ISO 14001 u proizvodne HEP-ove objekte.

U 2013. nastavljeno je s uspostavom informacijskog sustava zaštite okoliša u HEP grupi u cilju objedinjavanja podataka vezanih uz zaštitu prirode i okoliša.

Razdvajanje društva HEP Operator prijenosnog sustava d.o.o. iz Grupe (Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.)

Zakon o tržištu električne energije (NN 22/2013) stupio je na snagu 2.3.2013. (dalje u tekstu: Zakon). Podzakonski akti propisani Zakonom trebaju se donijeti u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona, a podzakonski akti propisani Zakonom o energiji (NN 120/2012) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona.

Sukladno odredbama Zakona (NN 22/2013) Hrvatska elektroprivrede d.d., kao vladajuće društvo unutar vertikalno integriranog subjekta i vlasnik prijenosnog sustava provela je razdvajanje operatora prijenosnog sustava sukladno odredbama Zakona, te poduzela sve aktivnosti za ispunjenje zahtjeva za razdvajanjem operatora prijenosnog sustava u cilju certificiranja.

Skupština Hrvatske elektroprivrede d.d. je 9. travnja 2013. godine donijela odluku o razdvajanju operatora prijenosnog sustava po modelu neovisnog operatora prijenosa (ITO - Independent Transmission Operator).

Početkom srpnja 2013. godine provedene su statusne promjene HEP Operatora prijenosnog sustava (sada: Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., skraćeno HOPS d.o.o.) radi razdvajanja prema ITO modelu „neovisnog operatora prijenosa“ u skladu sa Zakonom o tržištu električne energije i odlukom Skupštine HEP-a d.d.

Imovina koju je Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. koristio u obavljanju djelatnosti prenijeta je u njegovo vlasništvo, a dospjela potraživanja su prenijeta u temeljni kapital Hrvatskog operatora prijenosnog sustava d.o.o.

Opskrba na veleprodajnom tržištu plina

Dana 27. veljače 2014. godine HEP d.d. je Odlukom Vlade RH određen za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina u periodu do 31. ožujka 2017. godine.

Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu (HEP d.d.) će prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo po reguliranim uvjetima, te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

35. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2013. godine Grupa je u svom vlasništvu imala sljedeća ovisna društva:

Ovisna društva	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP-Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovanje električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	50	Proizvodnja električne energije
APO d.o.o., usluge zaštite okoliša	Hrvatska	100	Usluge zaštite okoliša i poslovi s radioaktivnim otpadom
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP-Odmor i rekreacija d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP-NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Program Sava d.o.o. za usluge	Hrvatska	100	Prostorno uređenje, projektiranje, građenje i nadzor
HEP-Trgovina d.o.o. Brežice	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP- Magyarorszag Energia KFT	Mađarska	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Trade d.o.o., Mostar	BiH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Trade d.o.o., Beograd	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetske zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine, kao što je navedeno u bilješci 1., a HEP-Telekomunikacije d.o.o. u 2013. godini.

HEP- RVNP d.o.o. u 2014. godini promijenio je naziv u Program Save d.o.o. za usluge.

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI**Upravljanje rizikom kapitala**

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilješci 24., 27. i 29., novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvu i zadržane dobiti.

Pokazatelj zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna
Dug	5.939.867	6.311.545
Novac i novčani ekvivalenti	(260.755)	(605.024)
Neto dug	5.679.112	5.706.521
Kapital	21.242.226	19.964.403
Omjer neto duga i kapitala	27%	29%

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa financijske imovine, financijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilješci 2 financijskih izvještaja.

Kategorije financijskih instrumenata

	31. prosinca 2013. u tisućama kuna	31. prosinca 2012. u tisućama kuna
Financijska imovina		
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	125.166	129.452
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	2.353.659	2.563.609
Ostala dugotrajna imovina	64.971	67.732
Financijske obveze		
Dugoročne obveze	6.051.367	5.894.114
Kratkoročne obveze	2.636.821	3.814.947

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe Društva pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje Društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

Tržišni rizik

Aktivnosti Grupe su primarno izložene financijskom riziku promjene tečaja strane valute i kamatne stope (vidi dolje). Izloženost tržišnom riziku se dopunjava analizom osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste termenske ugovore za strane valute.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2013. (u tisućama)	31. prosinca 2012. (u tisućama)	31. prosinca 2013. (u tisućama)	31. prosinca 2012. (u tisućama)
Europska Unija (EUR)	4.900	44.664	729.763	683.215
USD	-	1.492	158	8.449

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)***Analiza osjetljivosti strane valute***

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U slijedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2013. godina u tisućama kuna	2012. godina u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	553.624	481.826
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	91	3.984

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju te zaključivanjem ugovora o kamatnim swapovima.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum izvještaja o financijskom položaju. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum izvještaja o financijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2013. bi se smanjila/povećala za iznos od 12.349 tisuća HRK (2012: 11.807 tisuća HRK), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 41,63% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2012.: 37%)
- i osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se povećala tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog povećanja udjela zajmova sa varijabilnom stopom.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbne mreže.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognoziranje i stvarne novčane tijekove i uspoređuje profile dospjeća financijske imovine i obveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivativnu financijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tijekova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijekom pojaviti u drugom razdoblju.

Dospjeće nederivativne financijske imovine

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2013. godina							
Beskamatne		914.345	787.697	206.655	409.260	2.224	2.320.181
Kamatne –promjenjiva kamata	7,00%	535	1.018	92.331	-	-	93.884
Ukupno		914.880	788.715	298.986	409.260	2.224	2.414.065
2012. godina							
Beskamatne		1.582.046	662.390	448.507	65.559	2.156	2.760.658
Kamatne –promjenjiva kamata	5,00%	23	46	66	-	-	135
Ukupno		1.582.069	662.436	448.573	65.559	2.156	2.760.793

Slijedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivatne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tijekova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

Dospjeće nederivativnih financijskih obveza

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
	%	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2013. godina							
Beskamatne		1.481.347	628.489	28.808	1.075.760	5.704	3.220.108
Kamatne – promjenjiva kamata	3,17%	14.585	49.118	824.881	1.656.115	78.835	2.623.534
Kamatne – fiksna kamata	6,46%	473	45.774	315.464	3.921.980	25.510	4.309.201
Ukupno		1.496.405	723.381	1.169.153	6.653.855	110.049	10.152.843
2012. godina							
Beskamatne	-	1.337.387	881.754	470.775	707.064	536	3.397.516
Kamatne – promjenjiva kamata	4,37%	14.532	52.140	543.036	1.792.940	387.757	2.790.405
Kamatne – fiksna kamata	5,60%	-	-	824.881	5.004.943	15.926	5.845.750
Ukupno		1.351.919	933.894	1.838.692	7.504.947	404.219	12.033.671

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 987.571 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tijekova i priliva od dospjele financijske imovine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2013. godine

36. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na slijedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje trajanja instrumenata kod neopcijskih derivativa, dok se za opcijske derivative koriste modeli za utvrđivanje cijena opcija. Terminski valutni ugovori se vrednuju koristeći kotirane forward tečajeve i krivulje prinosa izvedene iz kotiranih kamatnih stopa po ugovorima sa sličnim dospijećem. Kamatni swapovi se vrednuju po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova i diskontiraju na temelju važećih krivulja prinosa izvedeni iz kotiranih kamatnih stopa.

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Pokazatelji fer vrijednosti u izvještaju o financijskom položaju:

	1. razina u tisućama kuna	2. razina u tisućama kuna	3. razina u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
2013. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	125.166	-	-	125.166
Fer vrijednost swap-a	-	-	391.808	391.808
Investicijsko ulaganje u nekretnine	-	-	231.285	231.285
2012. godina				
Imovina raspoloživa za prodaju	129.452	-	-	129.452
Investicijsko ulaganje u nekretnine	-	-	233.917	233.917

Mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market“(MTM)“ sukladno izračunu poslovnih banaka te da se vrijednost usklađuje na svaki izvještajni datum kroz račun dobiti i gubitka.

37. ODOBRENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 30. travnja 2014. godine.

Potpisali u ime Grupe dana 30. travnja 2014. godine:

Tomislav Šerić

Ivan Matasić

Predsjednik Uprave

Član Uprave